

110 lat
PTK-PTTK
Oddział
w Łowiczu

1908-2018

23 marca 1908 – powstanie Oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego w Łowiczu. Był to piąty oddział PTK na ziemiach polskich.

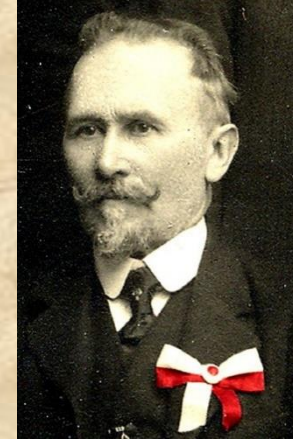
**Aleksander
Janowski**

**Aniela
Chmieleńska**

**Romuald
Oczykowski**

**Karol
Rybacki**

**Władysław
Tarczyński**

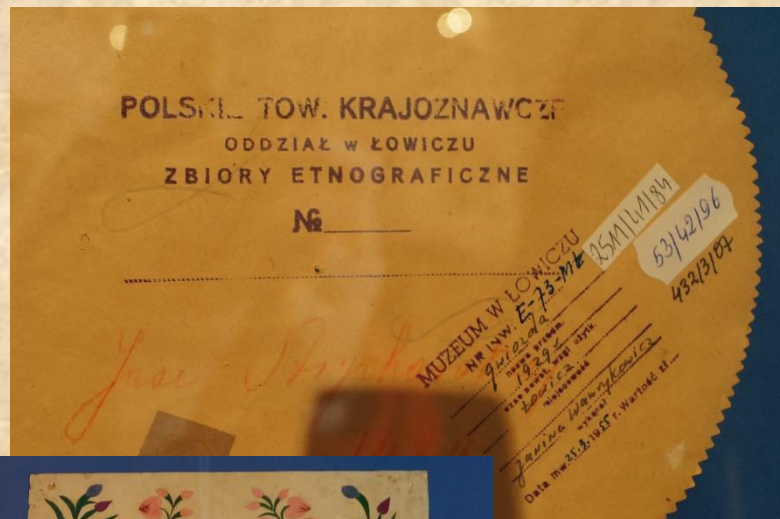
**Pierwszym prezesem łowickiego Oddziału PTK został Karol Rybacki,
do zarządu weszli: Emil Balcer, Romuald Oczykowski,
Aniela Chmieleńska.**

**W oddziale PTK w Łowiczu działają sekcje:
odczytowa, biblioteczna, wydawnicza, fotograficzna,
wycieczkowa, muzealna,
popularyzacji krajoznawstwa.**

**Emil
Balcer**

1910 – dzięki inicjatywie Anieli Chmieleńskiej utworzono Muzeum Etnograficzne Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego w Łowiczu

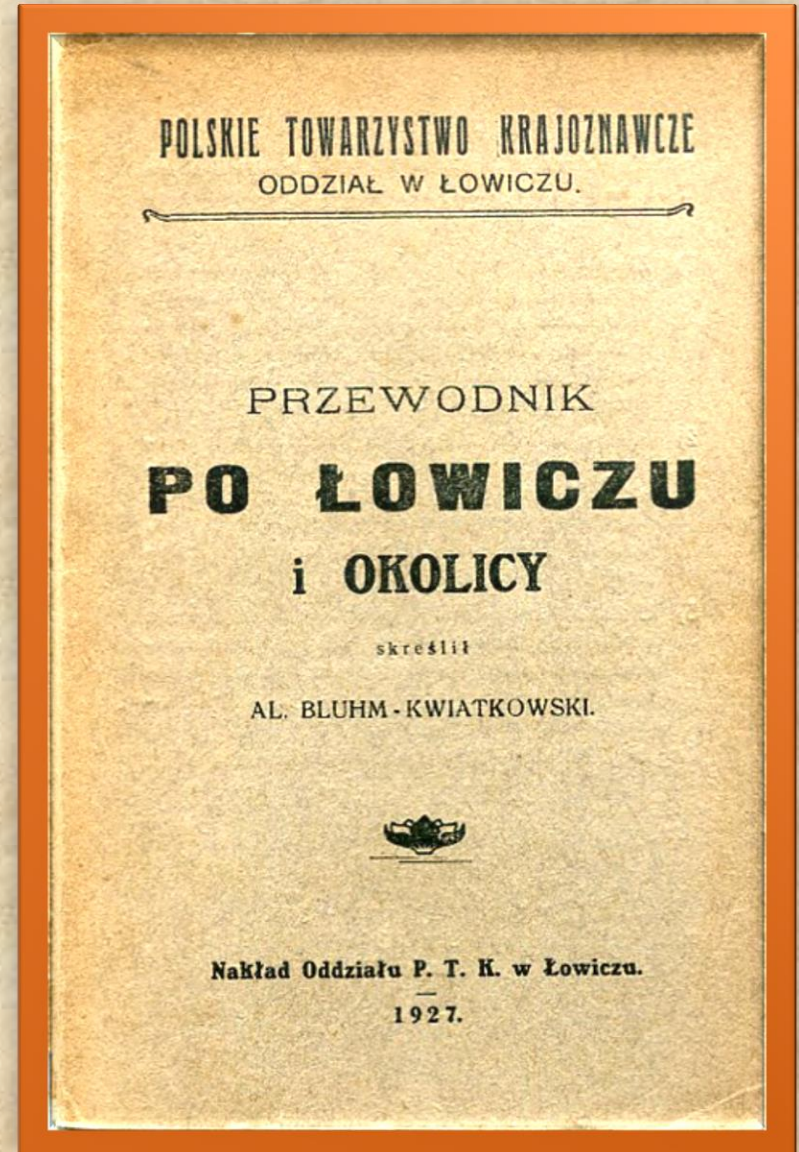

1914 – wybuch I wojny światowej przerwał działalność PTK

1916 – 1920 – łowicki PTK wznowia pracę

1926 – reaktywacja PTK z inicjatywy starosty łowickiego Mariana Podwińskiego, prezesem zostaje Aleksander Bluhm- Kwiatkowski

1927 – nakładem PTK w Łowiczu wydano „Przewodnik po Łowiczu i okolicy”

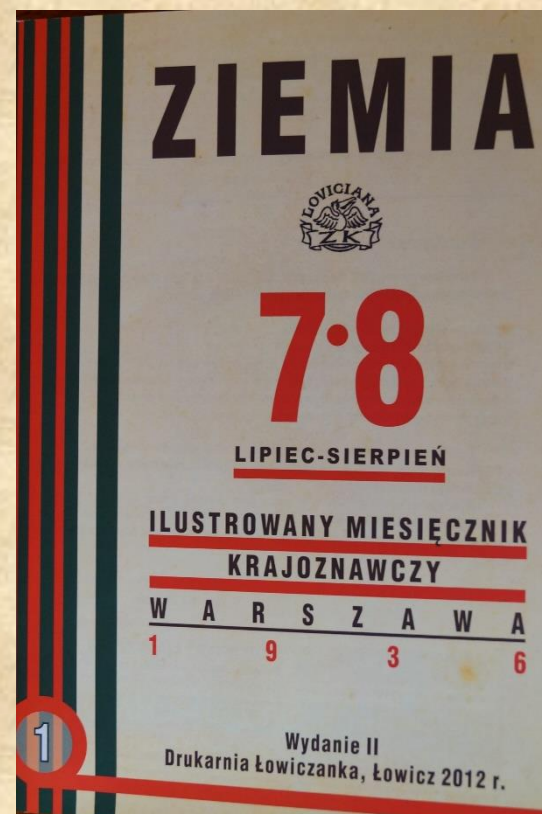
15 listopada 1931 – otwarcie Muzeum Etnograficznego Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego na piętrze w budynku Muzeum Miejskiego im. Władysława Tarczyńskiego na Rynku Kościuszki 16.

1935 – organizacja pierwszego kursu przewodnickiego

1936 – łowicki oddział PTK aktywnie uczestniczył w obchodach 800-lecia Łowicza

1939 – 1945 – w okresie II wojny światowej zawieszono działalność PTK

1946 – wznowiono działalność PTK w Łowiczu

**1950 – z połączenia Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i Polskiego
Towarzystwa Krajoznawczego powstaje
Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze**

+

=

**16 grudnia 1953 - pierwsze wybory,
w których na prezesa łowickiego Oddziału PTTK
wybrano Wincentego Kaźmierczaka, biuro
umieszczono w kamienicy na Rynku Kościuszki 8,
w sezonie turystycznym otwarte było
od 8.00 do 20.00.**

W początkowym okresie, członkowie PTTK, bez szkolenia przewodnickiego i nieodpłatnie oprowadzali wycieczki po mieście i zapoznawali mieszkańców i przybyłych gości z historią, zabytkami i kulturą ludową regionu łowickiego.

1962 – został zorganizowany pierwszy kurs przewodnicki, po ukończeniu którego kwalifikacje przewodnickie otrzymało 11 członków PTTK. Od tej chwili to członkowie Koła Przewodników przejmują obowiązki oprowadzania turystów po Łowiczu i Regionie Łowickim.

**Barbara Baczyńska –
przewodniczka z kursu 1964**

*Tylko poznawszy swój kraj można go po
kochać i owoce dla niego pracować.*

POLSKIE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZE
ZARZĄD ODDZIAŁU W ŁOWICZU
PRZY WSPÓŁDZIAŁU
PKKFT, ZMS, ZHP, LOK i SPOKT
ORGANIZUJE
POD WYSOKIM PROTEKTORATEM
PRZEWODNICZĄCEGO GKKFiT TOW. WŁODZIMIERZA RECZKA

V OGÓLNOPOLSKI RAJD
I ZŁOT TURYSTYCZNY
„PO ZIEMI ŁOWICKIEJ”

W DNIACH 15 — 16 CZERWCA 1968 ROKU

ŁOWICZ — MAJ 1968 R.

**Przy oddziale powstały kluby, koła i sekcje:
narciarska, motorowa, kolarska, wycieczkowa,
ochrony zabytków, kajakowa. PTTK organizował:
motorowe wyścigi po mieście, spływy kajakowe
na Bzurze, rajdy, wycieczki krajoznawcze, odczyty
i spotkania dla mieszkańców miasta.**

**Jako organizacja finansowana w ramach budżetu
miasta, była również współorganizatorem „Dni
Łowicza i Ziemi Łowickiej”**

**1968 – w 60. rocznicę ruchu krajoznawczo-turystycznego, w Łowiczu
zorganizowano już po raz piąty Ogólnopolski Rajd i Złot „Po Ziemi Łowickiej”.**

**1968 – przy łowickim oddziale powstała Komisja
Opieki nad Zabytkami, która skupiała społecznych
opiekunów zabytków, wśród których był artysta
malarz Zdzisław Pągowski.**

Powstało również Koło Organizatorów Turystyki.

1981 - RAJD SZLAKAMI ZABYTEKÓW

I RAJD SZLAKAMI ZABYTEKÓW

13 – 14 czerwca 1981

ŁOWICZ – WALEWICE – SOBOT

ORGANIZATORZY:

KOŁO PRZEWODNIKÓW PTTK W ŁOWICZU
WOJEWÓDZKA KOMENDA PRZEWODNICKA
WYDZIAŁ KULTURY FIZYCZNEJ I TURYSTYKI
URZĘDU MIEJSKIEGO W ŁOWICZU

1940

15-10

17-18.01.1987 - RAJD WYZWOLENIA, TEMPERATURA: -22 STOPNIE

**od lewej: MIECZYŚLAW PRUSAK, ELIGIUSZ PIETRUCHA, ADAM SZYMAŃSKI,
WŁODZIMIERZ STOBIECKI, JAN KACPRZAK Z SYNEM**

Przez cały okres działalności PTK i PTTK, przy łowickim oddziale istniały koła i kluby, niektóre funkcjonowały przez wiele lat:

- sekcja Muzealna Anieli Chmieleńskiej,
- Klub Wodniaków, który zaprzestał funkcjonować na skutek zamknięcia przystani wodnej w związku z zatruciem Bzury,
- kluby turystyki górskiej „Delta” oraz „Warta” istniały dzięki zaangażowaniu Albina Szymajdy i Bolesława Ruczajskiego,
- koła przy szkołach podstawowych nr 1, 2, 4, 6 w Łowiczu,
- koło przy szkole podstawowej w Domaniewicach,
- koła przy szkołach średnich: LO im. J. Chęłmońskiego, Liceum Medycznym, na Blichu,
- koło PTTK przy ZPOW w Łowiczu – powstało w 1965 roku i aktywnie działało prawie 40 lat dzięki zaangażowaniu prezesa Bolesława Ruczajskiego, Ryszarda Kolarego, Tadeusza Cichala, w ramach tego koła działał Klub Turystyki Górskiej „Grześ”
- koło przy zakładach Syntex – przestało istnieć po likwidacji zakładu,
- Koło przy JW. 3846
- Koło Płetwonurków „Aquarius” – istniało w latach 1996-2001

1987 – przewodnicy – kolarze utworzyli Klub Turystyki Kolarskiej „Szprycha”.

Oprócz niedzielnych rajdów po Ziemi Łowickiej, członkowie klubu są organizatorami stałych imprez historyczno – turystycznych takich jak: Rajd Szlakiem Powstania Styczniowego, Rajd Szlakiem Bitwy nad Bzurą, Rajd Szlakiem Cichociemnych, Rajd na Powitanie Wiosny, rajdy szlakami rowerowymi, Święto Roweru.

**1989 – powstaje regulamin i odznaka „Miłośnik Ziemi Łowickiej”.
Odznaka ma na celu popularyzację łowicza, Ziemi Łowickiej, walorów historycznych, folkloru, zwyczajów, tradycji walk narodowowyzwoleńczych oraz propagowanie turystyki pieszej i kolarskiej.**

1996 – dzięki sponsorom i przy dużym zaangażowaniu Jagody Rolewskiej oraz sióstr bernardynek został wyhaftowany i uszyty sztandar przewodników i Łowickiego Oddziału PTTK.

**1998 – odbyły się obchody 90-lecia PTTK w Łowiczu
i 35-lecia Koła Przewodników.**

**Na ścianie budynku, w którym mieściła się siedziba
oddziału (Stary Rynek 2/3) została odsłonięta tablica
pamiątkowa**

„W HOŁDZIE TWÓRCOM I DZIAŁACZOM PTK – PTTK”

2008 – łowicki oddział PTTK obchodził 100-lecie istnienia PTK i PTTK. Jubileusz rozpoczął się Mszą Świętą w Kościele Ojców Pijarów, a główna uroczystość odbyła się na muszli koncertowej w parku na Błoniach.

2008 – nakazano opuszczenie kamienicy zajmowanej od wielu lat na Starym Rynku 2/3. Po kilku dniach niepewności o dach nad głową, zaadaptowano dla oddziału małe pomieszczenie w korytarzu ratusza miejskiego.

PRZED SIEDZIBĄ PTTK - 1982

2010 - po długim okresie zorganizowano kolejny kurs przewodnicki, dzięki któremu szeregi PTTK zasiłło 14 przewodników.

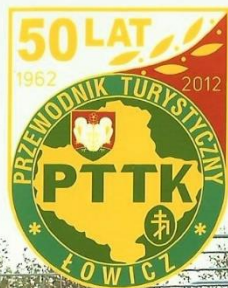
Od 2010 – organizowane są kwesty na łowickich cmentarzach celem ratowania zabytkowych grobów. Głównym pomysłodawcą i organizatorem tej akcji jest Jacek Rybus.

2010 – 2011 – dzięki dużemu zaangażowaniu członków Klubu Turystyki Kolarskiej „Szprycha”, z prezesem Adamem Szymańskim, powstały trzy szlaki rowerowe po Ziemi łowickiej: „Książęcy”, „Szable i Bagnety” i „Dwory i Kościoły”.

2012 – 50-lecie Koła Przewodników
Gościliśmy przewodników z całej Polski.

Most na Słudwi w Maurzycach pod Łowiczem 22.09.2012

Jubileusz 50-lecia Koła Przewodników PTTK
im. Anieli Chmieleńskiej w Łowiczu

2013 – z inicjatywy przewodników – kajakarzy zostaje utworzony Klub Turystyki Kajakowej „Tratwa”, który jest organizatorem cyklicznych spływów kajakowych po Bzurze „Z soboty w sobotę”, „Szlakiem dwóch zamków”, „Baby w kajaku”.

2014 – powstaje Klub Turystyki Konnej, którego członkowie włączają się w działalność łowickiego oddziału PTTK

2015 – I Zlot Przewodników Turystycznych PTTK Województwa Łódzkiego

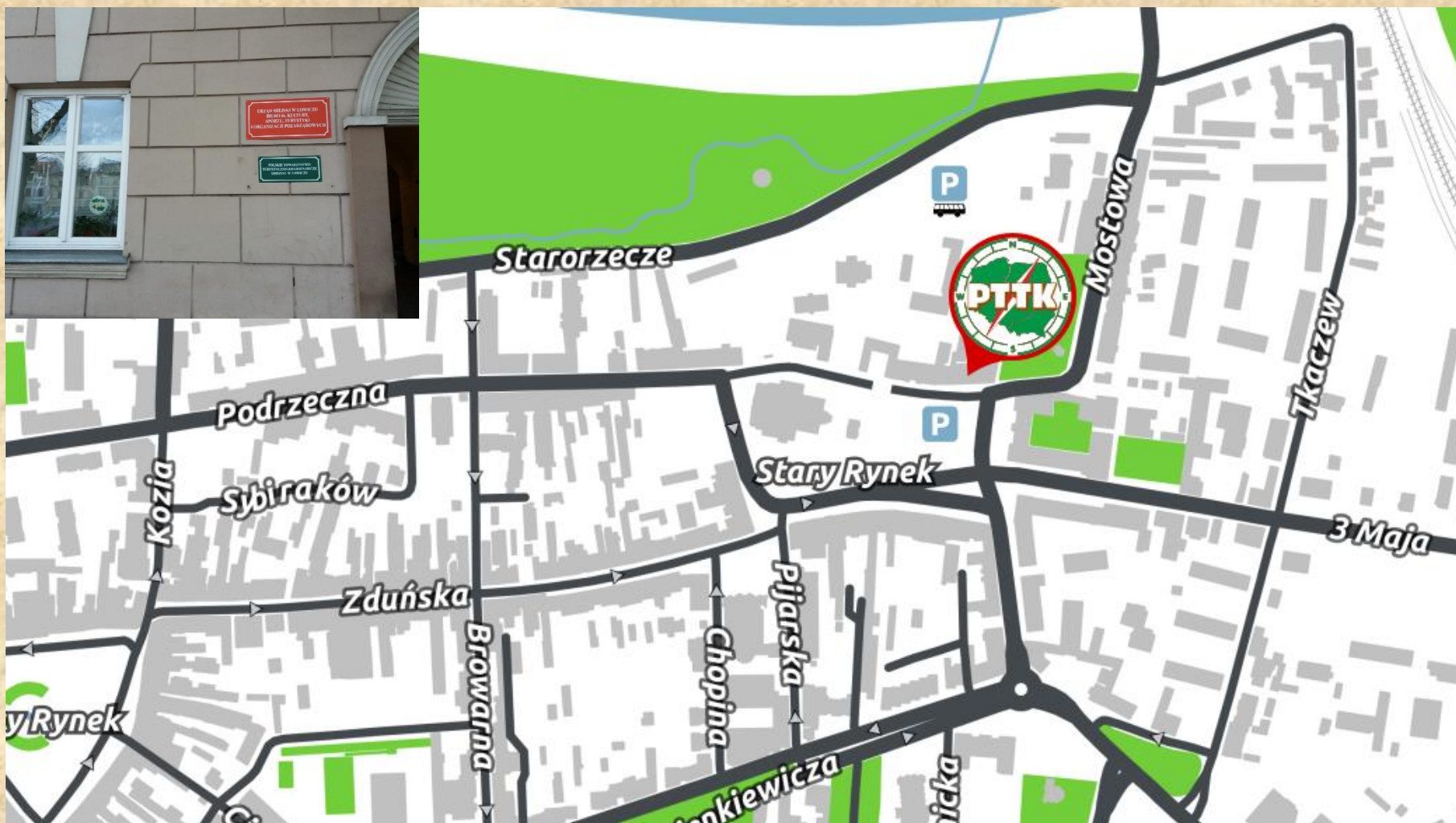
2017 – 30-lecie Klubu Turystyki Kolarskiej „Szprycha”

**2017 – odbył się kurs i po zdaniu egzaminu
do Koła Przewodników im. Anieli Chmieleńskiej wstąpiło 12 przewodników PTTK**

**2017 – siedziba Oddziału PTTK zostaje przeniesiona
do kamienicy na Starym Rynku 3**

Koła działające przy Oddziale PTTK w Łowiczu

- **Koło Przewodników im. Anieli Chmieleńskiej**
- **Klub Turystyki Kolarskiej „Szprycha”**
- **Klub Turystyki Kajakowej „Tratwa”**
- **Klub Turystyki Konnej „Gleba”**
- **Szkolne Koło PTTK „Pelikaniątka” w Szkole Podstawowej nr 2 im. Adama Mickiewicza w Łowiczu**
- **Szkolne Koło PTTK „Economicus” w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 im. Wł. Grabskiego w Łowiczu**
- **Szkolne Koło „Włóczykije” przy Szkole Podstawowej im. Józefa Ufy w Mastkach**

Działalnością Oddziału PTK i PTTK w Łowiczu zarządzali prezesi:
(Gazeta Łowicka 27-28.06.1998 r. z późniejszym uzupełnieniem)

1908 – Karol Rybacki
1910 – Andrzej Dąbrowski
1911 – Aniela Chmieleńska
1912 – Jan Chmieleński
1913 – Kazimierz Kiślański
1916 – Karol Kostro
1917 – Maksymilian Cichocki
1918 – Kazimierz Bacia
1926 – Aleksander Bluhm-Kwiatkowski
1936 – Władysław Stanio
1937 – Aleksander Bluhm – Kwiatkowski
1946 – Aleksander Bluhm – Kwiatkowski
1953 – Wincenty Kaźmierczak
1956 – Teofil Jankowski
1960 – Janina Skoneczna
1961 – Jerzy Mrozowski

1963 – Jerzy Gawroński
1964 – Zenon Szyszkowicz
1965 – Jerzy Pacałujko
1966 – Jerzy Łukawski
1967 – Michał Zieliński
1968 – Jerzy Kuczyński
1968 – Jarosław Wietlicki
1976 – Jerzy Kuczyński
1981 – Bolesław Ruczajski
1985 – Andrzej Masztanowicz
1989 – Eligiusz Pietrucha
1991 – Jerzy Garczarczyk
1993 – Andrzej Masztanowicz
1997 – Krzysztof Marek Wisniewski
2001 – Janusz Dyl
2014 – Adam Szymański

DZIAŁALNOŚĆ PTTK ODDZIAŁ W ŁOWICZU:

rajdy i spacery

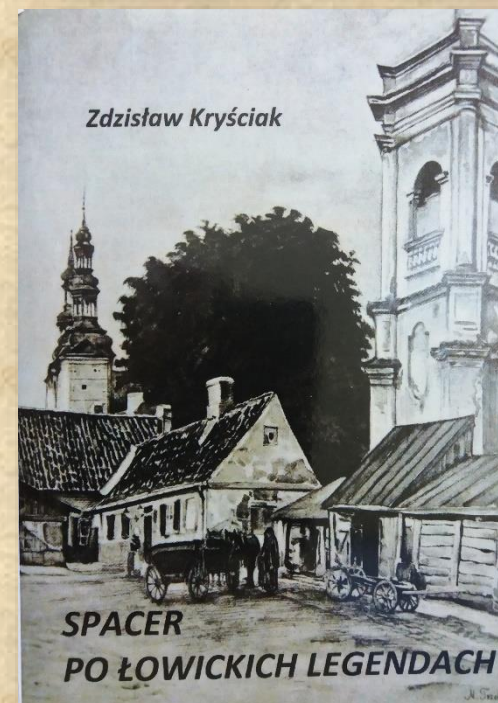
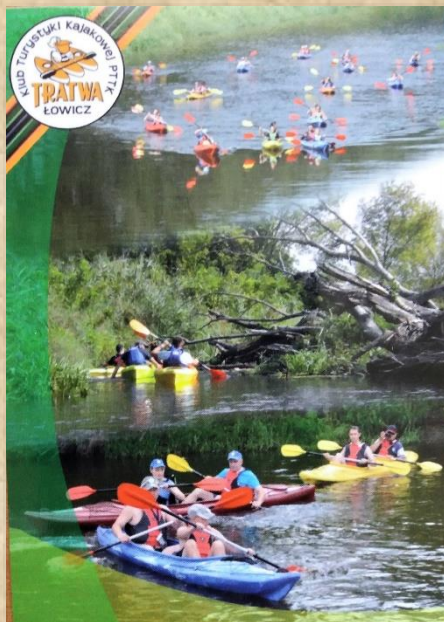
- Rajd Powstania Styczniowego (styczeń)
- Rajd na Powitanie Wiosny (marzec)
- Rajd szlakiem „Książęcy” połączony ze Świętem Roweru (maj)
- Dzień Dziecka z Przewodnikiem PTTK (czerwiec)
- Rajd szlakiem rowerowym „Szable i Bagnety” lub „Dwory i Kościoły” (czerwiec)
- Łowicki Rajd Nocny „W poszukiwaniu kwiatu paproci” (czerwiec)
- Spacer: Przewodnik czeka. Poznaj Łowicz z przewodnikiem” (czerwiec-sierpień)
- Spływ „Szlakiem dwóch zamków” (lipiec)
- Spływ „Z Soboty w sobotę” (sierpień)
- Rajd Szlakiem 10 Pułku Piechoty (wrzesień)
- Rajd Szlakiem Cichociemnych (październik)
- Kwesta na rzecz ratowania zabytkowych grobów łowickich cmentarzy (1-2 listopad)
- Spacer po cmentarzach „Pokój ich cieniom” (listopad)
- Spacer historyczne
- Rajdy okolicznościowe związane z postaciami zasłużonych Polaków związanych z Ziemią Łowicką oraz z okazji rocznic i wydarzeń historycznych.

DZIAŁALNOŚĆ PTTK ODDZIAŁ W ŁOWICZU: spotkania i prelekcje

DZIAŁALNOŚĆ PTTK ODDZIAŁ W ŁOWICZU: wydawnicza Oddziału oraz jego członków

DZIAŁALNOŚĆ PTTK ODDZIAŁ W ŁOWICZU:

akcje społeczne m.in.

Imprezy integracyjne członków PTTK

Sylwester i powitanie Nowego Roku

Raid Noworoczny

bal karnawałowy

zabawa andrzejkowa

Imprezy integracyjne członków PTTK

wyjazdy majówkowe

Karpacz

Góry Świętokrzyskie

Imprezy integracyjne członków PTTK

Spotkania opłatkowe

Wyróżnienia dla członków PTTK

Członkowie PTTK oddział w Łowiczu za swoją pracę na rzecz krajoznawstwa i turystyki oraz lokalnej historii otrzymują krzyże zasługi, medale, odznaki, dyplomy i wyróżnienia oraz tytuły Łowiczana Roku

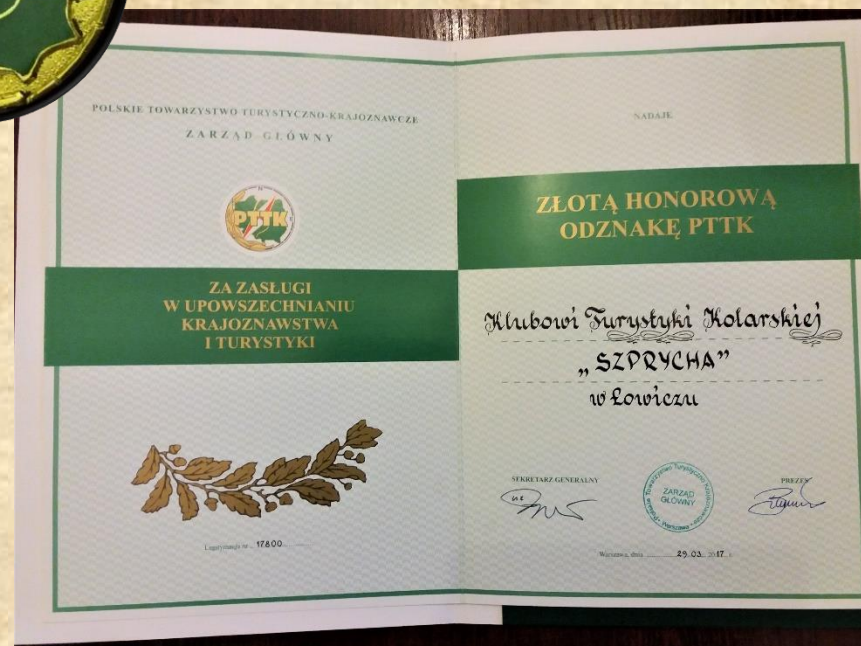

Łowiczanin Roku 2010
Eligiusz Pietrucha

Łowiczanin Roku 2016
Zdzisław Kryściak

Wyróżnienia dla kół i klubów łowickiego oddziału PTTK

Zarząd Oddziału PTTK w Łowiczu:

Adam Szymański - prezes

Zdzisław Kryściak - zastępca prezesa do spraw organizacyjnych i turystycznych

Dorota Wiśniewska - zastępca prezesa do spraw młodzieży

Jadwiga Lendzion - sekretarz

Teresa Wojciechowska - skarbnik

Karol Dąbrowski - członek

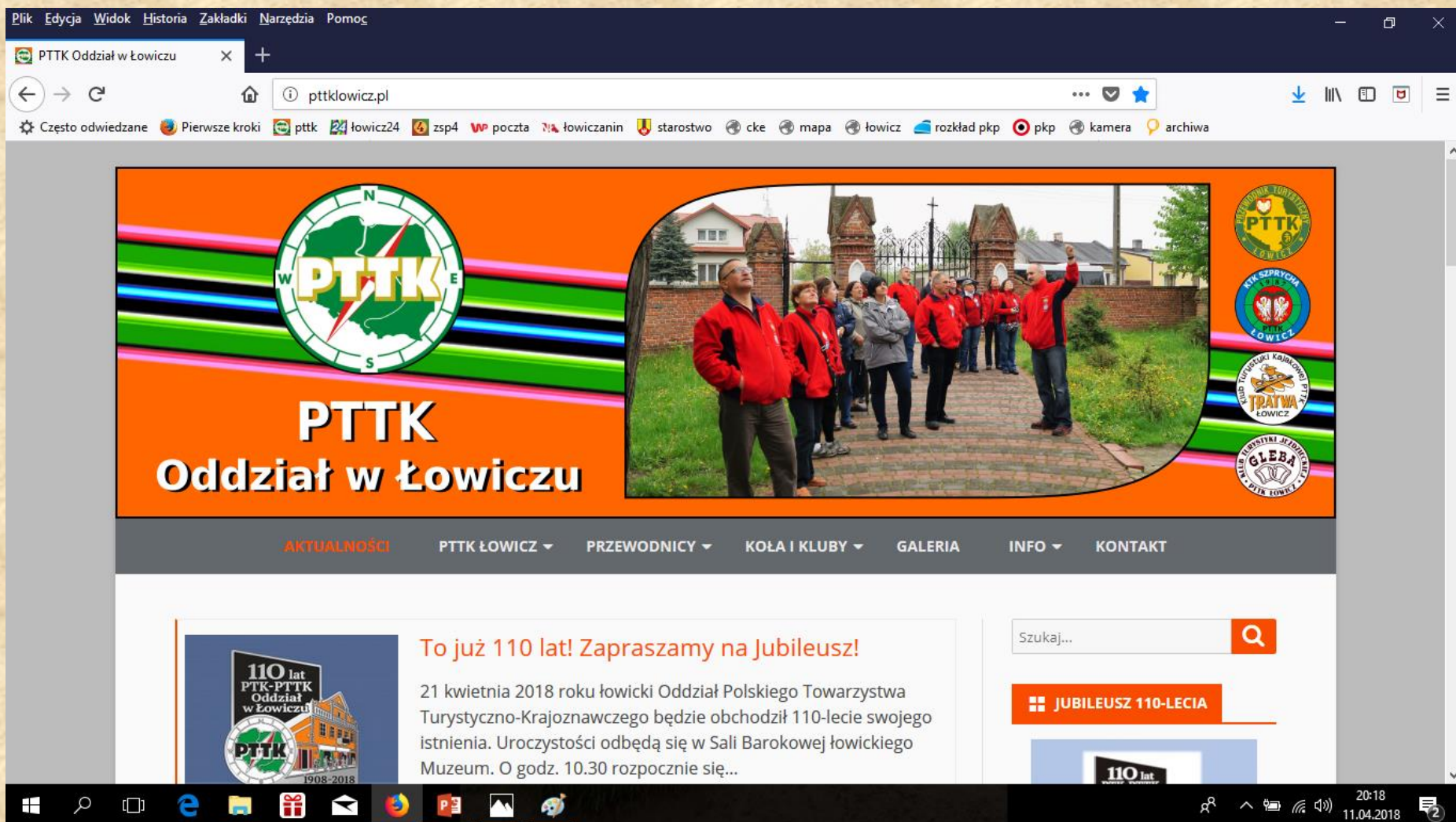
Marek Tropa - członek

Oddziałowa Komisja Rewizyjna:

Jacek Rybus – przewodniczący, Agnieszka Kolka, Andrzej Słomski - członkowie

O naszej działalności dowiesz się ze strony: **pttkłowicz.pl**

**SERDECZNIE DZIĘKUJĘ
WŁADZOM MIASTA I POWIATU,
INSTYTUCJOM I ORGANIZACJOM,
SZKOŁOM,
OSOBOM PRYWATNYM
ZA WSPÓŁPRACĘ
Z ŁOWICKIM ODDZIAŁEM
POLSKIEGO TOWARZYSTWA TURYSTYCZNO-
KRAJOZNAWCZEGO W ŁOWICZU
ORAZ MEDIOM
ZA PRZEKAZYWANIE INFORMACJI
O NASZEJ DZIAŁALNOŚCI.**

Adam Szymański – prezes PTTK Oddział w Łowiczu

21.04.2018 r.